

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 367/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Patrikom Tulinským, LL.M., usadeným euroadvokátom, Štúrova 27, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 Tos 24/2022 zo 14. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. mája 2022 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a taktiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť, pričom krajskému súdu navrhuje prikázať, aby ho bezodkladne prepustil z väzby na slobodu. Zároveň žiada priznanie trov konania pred ústavným súdom a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 7 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, ako aj jej príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ bol uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Západ obvinený z trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, a to na skutkovom základe uvedenom vo výroku predmetného uznesenia.

3. Následne bol na sťažovateľa podaný návrh na vzatie do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný

poriadok“). Sudca pre prípravné konanie pri rozhodovaní o návrhu akceptoval oba prokurátorom navrhované väzobné dôvody, krajský súd uznesením, ktoré nie je predmetom prieskumu v tomto konaní, uznesenie sudcu pre prípravné konanie zrušil a vzal sťažovateľa do väzby iba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom zároveň neaplikoval žiadny z navrhovaných prostriedkov nahradenia väzby.

4. Ešte v rámci prípravného konania podal sťažovateľ 16. novembra 2021 a 21. januára 2022 dve žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorým prokurátor, ako ani sudca pre prípravné konanie nevyhoveli. Rozhodnutia o žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu nie sú predmetom tohto konania pred ústavným súdom.

5. Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 5 T 9/2022 z 18. februára 2022 podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe aj pre účely súdnej časti trestného konania, pričom konštatoval, že dôvod preventívnej väzby naďalej trvá a väzbu sťažovateľa nie je možné ani v súčasnom štádiu nahradiť jeho písomným sľubom, ako ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti uzneseniu okresného súdu o ponechaní vo väzbe podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje takto:

a) Krajský súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s námietkami sťažovateľa formulovanými v jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o ponechaní vo väzbe podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku, a preto je napadnuté rozhodnutie arbitrárne.

b) Prípravné konanie, v rámci ktorého bol sťažovateľ väzobne stíhaný, trvalo aj napriek jeho skutkovej a právnej jednoduchosti neprímerane dlho, čím dochádzalo k umelému predlžovaniu pozbavenia jeho osobnej slobody. V konkrétnom poukazuje sťažovateľ taktiež na skutočnosť, že prokurátor otáľal s podaním obžaloby po dobu viac ako dvoch mesiacov.

c) Z pohľadu formálnych väzobných podmienok sťažovateľ namieta skutočnosť, že v návrhu na jeho vzatie do väzby nebol vyznačený čas prijatia, a preto nie je možné preskúmať, či bol tento úkon vykonaný v zákonnej lehote 48 hodín od momentu zadržania sťažovateľa ako osoby podozrivého.

d) Krajský súd taktiež nedostatočne zisťoval skutočnosti, z ktorých by vyplývala dôvodná obava, že sťažovateľ bude pokračovať v trestnej činnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na osobnú slobodu, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, práva na slobodu a bezpečnosť a taktiež práva na

spravodlivé súdne konanie garantovaných ústavou, ako aj dohovorom, a to napadnutým uznesením krajského súdu.

8. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu, ako aj akékoľvek jeho procesné pochybenia môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu výlučne vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie konkrétneho základného práva alebo slobody vyplývajúceho z ústavy, resp. práva garantovaného prostredníctvom medzinárodnej zmluvy o ľudských právach, ktorou je Slovenská republika viazaná (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

9. Právo na osobnú slobodu je okrem čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy garantované taktiež prostredníctvom súběžne označeného práva na slobodu a bezpečnosť vyplývajúceho z čl. 5 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018). Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta procesný postup všeobecného súdu rozhodujúceho o jeho väzbe, ako aj jeho skutkové a právne závery odôvodňujúce splnenie oboch materiálnych podmienok väzby, teda vo vzťahu k dôvodnosti vedeného trestného stíhania, ako aj vo vzťahu k nenaplneniu konkrétneho väzobného dôvodu.

10. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti okrem ostatných príloh dôsledne oboznámil aj s odôvodnením nenapadnutého uznesenia okresného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe pre účely súdnej časti trestného konania, a to najmä z dôvodu, že právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (napr. sp. zn. IV. ÚS 350/09), pričom zistil nasledujúce skutočnosti.

11. Vo vzťahu k sťažovateľom uplatnenej námietke nevysporiadania sa s jeho námietkami uplatnenými proti uzneseniu okresného súdu zo strany krajského súdu je v prvom rade potrebné uviesť, že prípustnosť skúmania akýchkoľvek námietok v konaní pred ústavným súdom je esenciálne podmienená predchádzajúcim uplatnením totožných námietok v konaní pred všeobecnými súdmi, čo explicitne vyplýva z § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Zároveň je potrebné uviesť, že istú moderáciu citovaného ustanovenia predstavuje § 132 ods. 3

zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

12. Pre objektívnu možnosť posúdenia prípustnosti námietok formulovaných proti rozhodnutiu všeobecného súdu v ústavnej sťažnosti je potrebné, aby ústavný súd mal možnosť spoznať nielen obsah napádaného rozhodnutia všeobecného súdu, ale taktiež a predovšetkým aj obsah podania sťažovateľa, ktoré vydaniu napadnutého uznesenia predchádzalo. V prílohách, ktoré sťažovateľ k ústavnej sťažnosti priložil, absentuje sťažnosť podaná proti uzneseniu okresného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. To bráni ústavnému súdu preskúmať námietku sťažovateľa, v ktorej tvrdí, že sa krajský súd v napadnutom uznesení nevysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami. Ústavný súd mal možnosť spoznať obsah sťažnostných námietok sťažovateľa výlučne z napadnutého uznesenia krajského súdu, v ktorom na každú tam uvedenú námietku poskytol krajský súd primeranú odpoveď. Ak sťažovateľ tvrdí, že predniesol aj iné sťažnostné námietky, tak je potrebné skonštatovať, že to v konaní pred ústavným súdom nepreukázal. Uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa, je podstatnou náležitosťou ústavnej sťažnosti, ktorej absencia je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, a to pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Nestačí, aby skutkové okolnosti boli tvrdené, musia byť aj preukázané. Ústavný súd nie je povinný zadovážovať si dôkazy, ktoré sťažovateľ nepredloží ani neoznačí. Absencia označenia dôkazu nespadá pod nedostatky, na ktorých odstránenie môže ústavný súd sťažovateľa vyzvať podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde. To platí o to viac, keď je sťažovateľ kvalifikovane právne zastúpený advokátom ako v tomto konkrétnom prípade. Je vecou profesijnej zodpovednosti advokáta, aby k návrhu na začatie konania pred ústavným súdom priložil všetky dôkazy, na podklade ktorých bude ústavný súd spôsobilý preskúmať všetky možné procesné prekážky predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti, jej potenciálnu neprípustnosť nevynímajúc. Na záver týchto úvah ústavný súd dodáva, že z totožných dôvodov musel odmietnuť aj námietku sťažovateľa o neprimeranej dĺžke trvania jeho väzby, keďže ústavnému súdu z ústavnej sťažnosti ani jej príloh nebolo zrejmé, či sťažovateľ túto námietku uplatnil pred vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu.

13. Odlišná procesná situácia nastala v prípade posúdenia námietky sťažovateľa spočívajúcej v možnom nesplnení formálnych podmienok väzby pri konštatovanej absencii časovej pečiatky na návrhu prokurátora na vzatie sťažovateľa do väzby. V uvedenom smere ústavný súd poukazuje na to, že predmetný formálny nedostatok sa z pohľadu časových aspektov viaže na moment rozhodovania okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby, ktoré sa uskutočnilo 2. októbra 2021, keď bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku. Od uvedeného momentu bolo o väzbe sťažovateľa do času rozhodovania krajského súdu prostredníctvom napadnutého uznesenia rozhodované ešte dvakrát, a to konkrétne o žiadostiach sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podaných 16. novembra 2021 a taktiež 21. januára 2022. Napadnuté uznesenie, ktoré tvorí predmet prieskumu pred ústavným súdom je tak v poradí už štvrtým rozhodnutím o väzbe sťažovateľa v intenciách taxatívneho výpočtu väzobných rozhodnutí obsiahnutých v § 72 ods. 1 Trestného poriadku. Z ústavnej sťažnosti, ako ani z jej príloh pritom nevyplýva, že by sťažovateľ uvedený formálny nedostatok namietal pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby, resp. pri rozhodovaní o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu. Aj z uvedeného

dôvodu je možné konštatovať, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti túto v predmetnej časti musel taktiež odmietnuť, a to pre jej neprípustnosť v intenciách § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde, keďže sťažovateľ predmetnú námietku nevyčerpal už v rámci predchádzajúcich rozhodovaní o väzbe pred všeobecnými súdmi.

14. Ústavný súd preskúmal aj námietku sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd pred vydaním napadnutého uznesenia nedostatočne zisťoval skutočnosti, z ktorých by vyplývala dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, a teda tzv. druhý materiálny predpoklad väzby. Krajský súd obavu z pokračovania v trestnej činnosti pritom, vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, videl ako dôvodnú najmä v tom, že sťažovateľ bol v minulosti už desaťkrát súdne trestaný, pričom dosiaľ ostatný trest odňatia slobody vykonal 17. júna 2020, na čo bol 25. júna 2020 vzatý v inej trestnej veci do väzby, ktorá trvala jeden rok, a to do 25. júna 2021 (pravdepodobne išlo o vyčerpanie celkovej lehoty väzby v trvaní dvanástich mesiacov v trestnom konaní pre prečin). Skutok, pre ktorý je sťažovateľ v súčasnej dobe väzobne stíhaný, sa mal stať 1. októbra 2021, a teda približne tri mesiace po tom, čo sťažovateľ vykonal ročnú väzbu, do ktorej bol vzatý týždeň po tom, čo vykonal ostatný trest odňatia slobody. Aj z uvedeného je zrejmé, že krajský súd sa s dôvodom preventívnej väzby sťažovateľa vysporiadal zákonným spôsobom a taktiež dostatočne preskúmateľne, keď poukázal na trestnú minulosť sťažovateľa, z ktorej jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach vyvodil dôvodnú obavu, že sťažovateľ v prípade ponechania na slobode bude v trestnej činnosti pokračovať, a preto je dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku naďalej daný.

15. V konkrétnom prípade ústavný súd dodáva, že preskúmať skutkové a právne závery, ku ktorým dospel krajský súd, nie je jeho úlohou. V prípade väzobného, ako aj meritórneho rozhodovania všeobecných súdov ústavný súd nie je súdom tretej, resp. štvrtej inštancie. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v intenciách nedostatočného skúmania materiálnych podmienok väzby spočívajúcich v dôvodnej obave z naplnenia deklarovaného väzobného dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Úplne na záver ústavný súd dodáva, že z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti bolo nevyhnutné podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť aj časť ústavnej sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a taktiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže k zásahu do označených práv prostredníctvom rozhodovania o väzbe ani objektívne dôjsť nemohlo. Obidve tieto referenčné ustanovenia sa viažu výlučne na rozhodovanie všeobecných súdov v merite trestného konania, tzn. o jeho vlastnom predmete. V prípade rozhodovania o väzbe (ako to je v posudzovanom prípade) sú jednotlivé čiastkové atribúty základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na spravodlivé súdne konania materiálnym obsahom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy a taktiež práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru. V uvedenom smere ústavný súd pripomína, že väzobným konaním nemôže dôjsť k porušeniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru, ktorého

porušenie sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namietal súbežne. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok ESLP de Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc.).

17. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa už stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu